

ЛІТЕРАТУРА

- Алексеева, И. С. (2008). *Текст и перевод. Вопросы теории*. Москва: Международные отношения.
- Брандес, М. П. (2001). *Предпереводческий анализ текста (для институтов и факультетов иностранных языков)*. Москва: НВИ-ТЕЗАУРУС.
- Латышев, Л. К. (2016). *Технология перевода*. Москва: Юрайт.
- Ребрій, О. В. (2010). *Основи теорії редагування перекладів*. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна.
- Kautz, U. (2002). *Das Handbuch: Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens*. München: Indicum.

ДЕМОКРАТИЗАЦИЯ ЯЗЫКА В НАУЧНОМ ДИСКУРСЕ: ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЯ АВТОРСКОГО “Я”

Синявская О. Е.

Киевский национальный лингвистический университет

Демократизация современного общества, свобода личности в этом обществе, снятие многих запретов обусловили и коммуникативную свободу авторов научных текстов, которая проявляется, в частности, в обилии инноваций, предпочтении нестандартных форм выражения мысли, расширении нормативных границ языка: использование личной манеры изложения, активное употребление эмоционально-экспрессивных лексических единиц, обращение к конструкциям экспрессивного синтаксиса, насыщение научного текста метафорическими конструкциями и многое другое.

В классическом научном дискурсе категория лица, как правило, проявляется довольно ослаблено, неопределенно, обобщенно. Поэтому в научной речи обычно не принято употреблять местоимение первого лица единственного числа. Вместо него в текстах, принадлежащих к научному стилю, используют множественное число, – так называемое “авторское *мы*”. Таким образом автор подчёркивает объективность исследования и личную воздержанность.

Однако анализ современных научных публикаций и материалов научно-практических конференций на данном этапе демократизации научного дискурса демонстрирует, что безличная манера изложения уступила место личной. Ярким примером этому является активное употребление в научных текстах местоимений первого лица единственного числа (например, “**я** *понимаю* под *текстом* определенную организованную по цели и смыслу совокупность фраз или фразовых элементов...”; “**В** *настоящем докладе я попытаюсь проанализировать...*”; “**Мне** *кажется...*”; “**Предметом моего** *интереса в этой работе...*”; “**Мне** *пришлось сделать длинную выписку...*”; “**...на мой** *взгляд...*”; “**В** *своих лингвокультурологических изысканиях я следую* учению В. Н. Телия и *работаю* в парадигме именно ее лингвокультурологической школы”; “**Но вместе с тем, надеюсь, что мне** *удалось...*”; “**Мне** *это представляется...*”; “**...я с радостью говорю...**”; “**Мне** *остается только добавить...*”; “**...я бы хотела...**”;

“...с которыми **меня** связывает **моя** научная судьба...”; “...я **позволю себе** принести **свою** благодарность...”; “...я **бы хотела** принести **свою** глубокую признательность...” (в качестве примеров используются материалы конгрессов Международных ассоциаций преподавателей русского языка и литературы 10-15.05.2011 г. и 13-20.09.2015 г.).

По наблюдениям М. В. Панова, для функционирования русского языка нашего времени характерно усиление личностного начала, динамизм стиля, сочетание контрастных стилистических элементов.

Таким образом, на современном этапе развития научного стиля речи наблюдается процесс демократизации языка. Об этом свидетельствует усиление личностного начала в научном тексте, субъективное отношение к излагаемому, с помощью использования личных местоимений и глаголов в первом лице единственного числа, что не характерно традиционному научному дискурсу, поскольку изложение должно быть максимально отвлечено от личности автора.

КАТЕГОРІЇ ОЦІНКИ У ТУРЕЦЬКОМУ ГАЗЕТНО-ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ТЕКСТІ

Сіленко Н.В.

Київський національний лінгвістичний університет

Вплив на суспільну свідомість засобів масової інформації, прагматичне використання та модифікування мови як інструмента соціального впливу є сьогодні однією з найактуальніших проблем. Функціонування сучасних засобів масової комунікації в Туреччині, як і в усьому світі, сьогодні не можливе без оцінювання подій політичного, економічного, культурного життя суспільства. Саме тому є актуальною проблема аналізу особливостей категорій оцінки у турецькому газетно-публіцистичному тексті, вивчення їхньої структури, засобів і форм вираження. У публіцистиці засобом ствердження базових ідеологем є оцінка. За її допомогою формується певна аксіологічна модель суспільства, яка закріплює в масовій свідомості політичні, ідеологічні, морально-етичні та інші універсальні й етноспецифічні цінності. Саме за допомогою оцінки адресант, переконує адресата в певних заданих ідеях, яка є інтенційною текстотвірною категорією публіцистичного тексту, складником лінгвістики переконання.

Категорія оцінки сьогодні залишається предметом наукових досліджень у філософії та лінгвістиці, що обумовлено перш за все складністю процесу виникнення оцінки, природою цінностей, їх місцем в реальності та структурі ціннісного світу. Оцінка як мовна категорія, що спирається у своїй семантиці на аксіологічну константу, формально виражається за допомогою різних мовних засобів – морфологічних, лексичних та синтаксичних, узагальненого інваріантного значення схвалення/несхвалення дій, процесів, явищ, фактів тощо.

Універсальна природа категорії оцінки зумовлює її належність до основних мовних категорій та пояснює значну кількість наукових досліджень за цією тематикою (Н. Арутюнової, Т. Космеди, О. Вольф, О. Островської,